

Rosyjska ruletka, którą można zlikwidować w 100 dni

Zanim dowiedzieliśmy się o tym, że **prokuratura** oraz **CBA** (Centralne Biuro Antykorupcyjne) **kontrolują** zastanawiające **pseudo innowacje** i **milionowe dotacje** z konkursów **NCBiR** (Narodowego Funduszu Badań i Rozwoju), inne podobnie ważne wydarzenie w świecie własności intelektualnej powinno było zelektryzować opinię publiczną. Otóż pod **koniec 2022 r. ponad 100-osobowa grupa posłów wniosła wspólnie trzy interpelacje poselskie**. Domagano się w nich m. in. wyjaśnienia, dlaczego zdarza się, że **Urząd Patentowy RP podaje** nam nieprawdziwe lub kompletnie **zdeformowane informacje** o stanie prawnym udzielonych przez siebie praw.

Ilustruje to **historia patentu o wartości wielu milionów złotych dziwnie opisywana przez Urząd**. Dyskretnie unika się tu udostępniania informacji o tym, że często w wyniku prowadzonych postępowań ktoś **traci fortunę**, a ktoś inny ją przejmuje.

Osoby, którym nie po drodze z etyką (a są wśród nich osoby wykonujące zawody zaufania publicznego) wykorzystują podawane przez Urząd błędne lub niekompletne dane. Wszczywanie procesów jest dla nich formą aktywności zawodowej, z którą nie potrafi poradzić sobie polski wymiar sprawiedliwości.

Dlatego tak niebezpieczna jest sytuacja, gdy po otwarciu strony internetowej z bazami Urzędu Patentowego RP musimy zgadywać: **„Prawda, czy fałsz?”, „Opatentowano, czy może nie?”**.

Wolna gra rynkowa zmienia się w **„rosyjską ruletkę”**, skoro na stronie Urzędu trafiamy na informacje, że dane prawo wygasto, choć w rzeczywistości trwa. Czy też odwrotnie, skoro znajdziemy tu zapewnienia, że określone prawo istnieje i nie wolno nam go naruszać - podczas gdy w sensie prawnym nie istnieje, bo np. zostało unieważnione (służę przykładami).

Urząd Patentowy prowadzi też zastanawiającą praktykę anonimizacji. Nie potrafi prezentować swoich orzeczeń.

Przykładów dostarcza m.in. **broszura Urzędu wydana pod koniec 2022 r.**, w której opublikowano wybrane decyzje Kolegiów ds. Spornych Urzędu Patentowego RP. Publikacja ta mogłaby być właściwie uznana za zabawną, gdyby nie fakt, że wydano ją za nasze środki, a jej **przydatność ogranicza się do dekorowania pótek w gabinetach osób, które zapewniają, że „są profesjonalistami”**.

We wstępie do broszury - nie wiem, poważnie czy dla żartu - Dyrektor Departamentu Orzecznictwa pisze: **„opracowanie jest kolejną inicjatywą**

podejmowaną na rzecz transparentności funkcjonowania urzędu".

Czy ktoś rozumie informacje podawane przez Urząd Patentowy RP?

Jeśli zmusimy się do czytania broszury Urzędu - już lektura pierwszej ze zbioru decyzji (rzekomo prawomocnej) uświadamia nam, że jasno przedstawiono tu właściwie jedynie sygnaturę sprawy, datę jej wydania i informację o składzie Kolegium Orzekającego, które oceniało, czy unieważnić patent na wynalazek. Dalej podawane są tu już tylko **zakodowane informacje**, które **rozszyfrować potrafią** wyłącznie **osoby o ponadstandardowych**, żeby nie powiedzieć o **nadprzyrodzonych, umiejętnościach**.

W opublikowanej w broszurze zanonimizowanej decyzji Urzędu Patentowego RP czytamy:

„1) unieważnić patent pt.: „Zawór z głowicą” nr PL(...); 2) przyznać D. Sp. z o.o. z siedzibą w G. od T.K. zamieszkałego w W. kwotę w wysokości x zł (słownie: x złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania w sprawie.”(. . .)

Na dowód braku zdolności patentowej spornego wynalazku wnioskodawca przedłożył, wraz z tłumaczeniami przysięgniętymi materiałami obcojęzycznymi, należycie uwierzytelnione: - opis patentowy nr PL(...) z pierwszeństwem z dnia 25 maja 2007 r., - opis patentowy nr DE(...) opublikowany w dniu 5 sierpnia 1971 r., - opis patentowy nr US(...) opublikowany w dniu 12 sierpnia 1986 r., - opis patentowy nr US(...) opublikowany w dniu 5 listopada 1985 r., - opis patentowy nr US(...) opublikowany w dniu 15 lipca 1986 r., - opis patentowy nr EP(...) opublikowany w dniu 19 grudnia 2001 r., - opis patentowy nr EP(...) opublikowany w dniu 27 września 2000 r., - opis patentowy nr DE(...) (jedynie oryginał opisu bez pierwszej strony), - opis patentowy nr DE(...) opublikowany w dniu 23 czerwca 1994 r.”

Geniusz, który nie będzie szczędzić czasu i trudu (a do tego **obdarzony** został przez naturę **talentem detektywistycznym**) na podstawie tytułu, sygnatury i daty decyzji **zdoła ustalić**, że te wykropkowane miejsca to numery chronionych i zgłoszonych do ochrony rozwiązań **Danfoss**, którego polska filia mieści się w **Grodzisku**. A przecież zastępowanie naprowadzających numerów patentów kropkami nie jest ani zrozumiałe, ani też konieczne (nie podejrzewamy, aby pod kropkami tymi kryły się zwroty naruszające dobre obyczaje).

Jaką wartość mają sprawy rozstrzygane przez Urząd Patentowy RP?

Ten szczególny przypadek, którego dotyczy smutny przykład z wydanej ostatnio broszury, opisujący skarżącego z Wałbrzycha **nie dotyczy sporu** o „**pietruszkę**”. Z dokumentów sprawy sądowej wynika, że wystąpiono w niej o **odszkodowanie w wysokości kilkunastu milionów**. Jeżeli, po blisko

10 latach, **Urząd Patentowy** nie jest w stanie doprowadzić do jednoznacznego rozstrzygnięcia tego rodzaju sporu - oznacza to, że jego **funkcjonowanie** jest **niebezpieczne**. Problem ten dotyczy **każdego** kto narażonych jest na świadomy i obliczony na niewydolność instytucjonalną „**szantaż patentowy**”, czyli dotyczy dokładnie nas wszystkich.

Działanie Urzędu Patentowego RP **nie przeszkadza** jedynie **wielkim koncernom**, które **mogą skutecznie tłumić innowacyjność i rozwój polskich przedsiębiorców** oraz wykorzystują słabe strony Urzędu Patentowego RP.

O co w tym przypadku tak naprawdę **chodzi?**

Gdy blokowane są przed nami te ważne i ciekawe informacje - trudno zrozumieć treść decyzji i pojąć czemu Skład Orzekający tak, a nie inaczej ocenił sytuację. Bez znajomości szczegółów nie możemy też krytycznie analizować i oceniać **kluczowych decyzji patentowych**.

Jak na świecie udostępnia się informacje, które w Polsce są utajniane?

Otóż **nie ukrywa się** pod kropkami takich **danych**, jak opisane w zabawnej broszurze Urzędu Patentowego RP. Orzeczeń nie anonimizuje się tam, gdzie naukowcy zajmują się praktyką patentową, a nie łamaniem kodów swoich urzędów. Nie znajdziemy w Europie poważnego urzędu patentowego, który wzorem polskiego utrudniałby dostęp do elementarnych informacji.

Dlaczego w Polsce jest inaczej?

Otóż, przyjęte **zwyczaje pomagają bezkarnemu głoszeniu** takich **nieprawd**, jakie znalazły się **w trzech** zakłamujących rzeczywistość **odpowiedziach na trzy znakomite interpelacje** poselskie.

Komuś zależy na tworzeniu idealnej pożywki dla nieuczciwych uczestników obrotu gospodarczego, którzy (powołując się na niemające nic wspólnego z rzeczywistością informacje Urzędu Patentowego) realizują swoje cele.

Dlaczego każdy z nas powinien zabiegać o to, by Urząd Patentowy RP precyzyjnie informował nas o udzielanych przez siebie prawach wyłącznych i wydawanych decyzjach?

Powinniśmy zainteresować się obecnym stanem rzeczy, ponieważ **chcemy tylko spokojnie pracować**, a nieprawdziwe informacje udostępniane przez Urząd Patentowy skutkują sporami, które uderzają w przedsiębiorców, a w efekcie w cały rynek (służę przykładami).

Dziś **zarzuty** naruszenia prawa własności przemysłowej bywają **stawiane** nienagannie zorganizowanym **przedsiębiorcom, którym wydaje się, że wystarczy, że nie naruszają prawa**. Niespecjalnie interesuje ich to, że w praktyce szumne deklaracje Urzędu mają się nijak do wyraźnie widocznej inercji i braku troski o tych, którzy są siłą napędową gospodarki.

Wszyscy przedsiębiorcy powinni mieć jednak **świadomość**, jak niebezpieczna jest obecna sytuacja, bo o ile nasz pełen wyrozumiałości uśmiech może wywoływać sprostowanie błędnych danych serwowanych nam przez Urząd Patentowy RP, o tyle **nikt nie chce, by tężaty mu mięśnie na czole**, gdy okaże się, że **ktoś**, powołując się na nieprawdziwe dane, **rozpoczyna bezprawny atak** i do przedsiębiorcy **wkraczają policjanci w kominiarkach** (także służę przykładami),

Co tracimy w wyniku stanu dezorientacji i niecodziennych polskich praktyk?

Otóż, **w czasie długotrwałych procesów przedsiębiorcy** czasem **tracą dorobek życia**, zawsze natomiast tracą swój czas. Jest to jedna z najniebezpieczniejszych form **kradzieży skrytej**.

Chciałabym, aby każdy dostrzegł **bezsens** organizowanej sytuacji, która **parodiuje** realny świat i przekłada się na **zanikanie** polskiej innowacyjności i mierną kondycję naszej (wspólnej przecież) gospodarki.

Czy obecnie powinniśmy ufać informacjom udzielanym przez Urząd Patentowy?

Dziś **mamy kłopot**, gdy na podstawie danych dostępnych na stronie Urzędu Patentowego chcemy dowiedzieć się, czy czyjś wynalazek jest opatentowany.

Z przykrością i pewnym zażenowaniem muszę przyznać, że nasuwa się obawa (oby płonna), czy **Urząd Patentowy RP** obecnie nie chce, czy raczej **nie potrafi prawidłowo informować** o tym, czy trwa ochrona danego rozwiązania, czy też nie.

Aby ustalić, czy przedstawiana na stronie internetowej informacja jest prawdziwa, jeśli nie chcemy „**rosyjskiej ruletki**” - pozostaje nam jedynie **rzucenie moneta**.

Instrumenty, które wystarczy wykorzystać.

Nie wypowiadam się na tematy bliższe innym, ale jako osoba, która dotąd najdłużej w historii kierowała Polską Izbą Rzeczników Patentowych (i wspólnie z przyjaciółmi w znakomitym stopniu uporządkowała tę instytucję) – wiem dokładnie i chętnie **wyjaśnię**, co należy zmienić w **Urzędzie Patentowym RP**, **aby zaczął** właściwie **działać** (nie musi przecież udostępniać błędnych danych i może na bieżąco informować o decyzjach wydanych w każdej sprawie).

Oczywiście to zadanie nie będzie proste. Wymagać będzie planu dobrze skonsultowanego z interesariuszami.

Twierdzą jednak, że **sporo da się osiągnąć prawie od razu**. Już w słynne **pierwsze 100 dni** można przeprowadzić zmiany, które nie wymagają strategicznych korekt strukturalnych, czy też nowego systemu awansów i naborów. Wystarczy **zaprezentowanie informacji, którymi dysponuje** Urząd Patentowy RP, ponieważ **od kilkunastu lat** dla archiwizacji swojej

dokumentacji postępuje się tymi samymi systemami oprogramowania patentowych baz danych, które wykorzystywane są przez EPO (European Patent Office – **Europejski Urząd Patentowy**) i krajowe urzędy regionu europejskiego. W najpopularniejszym w świecie systemie informacji patentowej gromadzone są **komplety dokumentów** dotyczące postępowania z milionami zgłoszeń wynalazków - **wystarczy** więc je **udostępnić**.

W 100 dni Urząd Patentowy może naprawić błędną praktykę. W Polsce dostęp do tego typu ważnych, krajowych dokumentów jest centralnie blokowany, pomimo tego, że obowiązują nas przecież te same reguły, jakie przyjęto w całej Unii (dostępu do informacji publicznej i ochrony danych osobowych). Wystarczy jednak, by Prezes Urzędu Patentowego RP podjęła uzdrawiającą decyzję o udostępnieniu prawidłowych danych - **zająłoby to nie więcej niż kilka tygodni**, by także w Polsce dało się uruchomić ten przyspieszający pracę system. Myślę, że gdyby tylko była chęć, dałoby się tak zorganizować UP, aby **zdezorientowani zwierzchnicy** nie nakazywali **policjantom** egzekwowania **rzekomych praw** wcale nie udzielonych przez Urząd Patentowy RP.

Obecne kierownictwo Urzędu na razie ma wyraźnie inne priorytety. Jest skupione na budowaniu relacji oraz zapewnianiu nas o swoich sukcesach i o tym, że udziela pomocy przedsiębiorcom. Sympatyczne deklaracje odwracają naszą uwagę od popełnianych błędów, lecz nie zniwelują złych praktyk. Potrzebujemy zatem wszyscy zmian dokonanych **w 100 dni**.

* * *

Autorka, **Anna KORBELA**, zdała egzamin **sędziowski** w 1994 r. W 1996 r. została wpisana na listę **radców prawnych** Okręgowej Izby Radców Prawnych w Opolu (nr 364/96), a rok później – na listę **rzeczników patentowych** prowadzoną w Urzędzie Patentowym RP (nr 3040) oraz na listę **Europejskich Rzeczników Patentowych** prowadzoną przez Europejski Urząd Patentowy (nr 137760). Jest także **profesjonalnym pełnomocnikiem przed EUIPO** (European Union Intellectual Property Office – Urzędem Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej; nr 27595), jak również uzyskała uprawnienia do **działania przed DPMA** (Deutsches Patent- und Markenamt – Niemieckim Urzędem ds. Patentów i Znaków Towarowych; nr 38701324), ma też uprawnienia b działać, jako pełnomocnik przed **UPC** [*Unitary Patent Court* - Jednolitym Sądem Patentowym]. W latach 2019-2013 i 2013-2017 pełniła funkcję **Prezesa Polskiej Izby Rzeczników Patentowych**. Od 7.01.2023 r. - piastuje funkcję **Prezes StoWI** (Stowarzyszenia Własności Intelektualnej - Przyjazne Instrumenty IP).

Warszawa, 13.09.2023 r.